

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อมุ่งศึกษาสภาพการจัดการศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการศึกษา แผนกธรรมของโรงเรียนพระปริยัติธรรม จังหวัดชลบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 698 รูป
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 370 รูป โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเทียบสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) ใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยสุ่ม 349 แห่ง ผู้บริหาร 1 คน และครูผู้สอน 1 คน แล้วสุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นตามตำแหน่งของผู้จัดการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตำแหน่ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหาร	349	185
ครูผู้สอน	349	185
รวม	698	370

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นลักษณะเครื่องมือซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

แบบสอบถามที่ต้องการทราบสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษา จำนวน 3 ข้อคำถาม

ตอนที่ 2 สภาพ ปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี ตามแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามภารกิจ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านงานวิชาการ 2) ด้านงานงบประมาณ 3) ด้านงานบุคคล และ 4) ด้านงานบริหารทั่วไป โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านสภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียน และด้านปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด การตอบแบบสอบถามมีลักษณะตัวเลือกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดความหมายของคะแนนแต่ละข้อคำถามดังนี้

5 หมายถึง สภาพ ปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพ ปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพ ปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ในระดับ

ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพ ปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพ ปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการศึกษาใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านงานวิชาการ 2) ด้านงานงบประมาณ 3) ด้านงานบุคคล และ 4) ด้านงานบริหารทั่วไป แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ และให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษารายละเอียดและดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม

2. ศึกษาถึงวิธีการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ในมาตราวัด 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. นำแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลต่าง ๆ มาสร้างแบบสอบถาม ตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจนและความเหมาะสมในการใช้ภาษา นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีดังนี้

4.1 ผศ. ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม	หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.2 ดร. สมศักดิ์ ลิลา	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.3 พระเทพชลธารมุนี	เจ้าคณะจังหวัดชลบุรี
4.4 พระมหาสมพงษ์ กิตติคุณ	รองเจ้าคณะอำเภอเมือง
เจ้าอาวาสวัดตาลล้อม
4.5 พระมหาธีรเพชร มาตพงษ์ ป.ธ. 7	เลขานุการ เจ้าคณะตำบลแสนสุข
วัดหน้าเขาบ่อข่าง อ.เมือง จ. ชลบุรี

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาเห็นชอบ

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม จังหวัดชลบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 รูป เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item Total Correlation) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Moment Product Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ซึ่งผลจากการวิเคราะห์พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อด้านสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ระหว่าง .27 – .82 และมีค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อด้านปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ระหว่าง .25 – .85

7. นำข้อคำถามทั้งฉบับมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ผลจากการวิเคราะห์พบว่า สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97 และปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .93

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้บริหารและครูสอน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พร้อมแนบแบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ที่สุ่มได้จำนวน 370 รูป ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ

3 วิธี ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยเดินทางไปแจกแบบสอบถาม ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยและเก็บแบบสอบถาม พร้อมใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยด้วยตนเอง

2.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนพร้อมสออดของผนึกตราไปรษณียากรเพื่อให้ส่งกลับมายังผู้วิจัยในระยะเวลาที่กำหนด และใช้วิธีติดตามทางโทรศัพท์หลังจากส่งแบบสอบถาม และใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ไปแล้ว 3 สัปดาห์

2.3 สำหรับแบบสอบถามและใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยที่ไม่ได้ส่งคืนภายในเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้เดินทางไปติดต่อเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนจากผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี เพื่อให้ได้แบบสอบถามและใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

3. จากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดจำนวน 370 รูป ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนมาสามารถนำมาศึกษาวิเคราะห์ได้ จำนวน 370 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนแต่ละฉบับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์
2. การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของสภาพ และปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม จังหวัดชลบุรี ใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิตแก้ว (2535, หน้า 24) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มีสภาพ ปัญหาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีสภาพ ปัญหาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	มีสภาพ ปัญหาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีสภาพ ปัญหาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีสภาพ ปัญหาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม จังหวัดชลบุรี ซึ่งกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ได้มากกว่า 1 ข้อ แปลความหมายโดยใช้ความถี่ และร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพ และปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี โดยใช้คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. เปรียบเทียบสภาพ และปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ดังนี้

2.1 การทดสอบสมมติฐานที่ 1 “สภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ของผู้จัดการศึกษา แตกต่างกัน” สถิติที่ใช้หาค่าเปรียบเทียบคือ การทดสอบค่าที (t-test)

2.2 การทดสอบสมมติฐานที่ 2 “สภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ ของผู้จัดการศึกษา แตกต่างกัน” สถิติที่ใช้หาค่าเปรียบเทียบคือ การทดสอบค่าที (t-test)

2.3 การทดสอบสมมติฐานที่ 3 “สภาพการการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ของผู้จัดการศึกษาแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้ หาค่าเปรียบเทียบคือ การทดสอบค่าที (t-test)

2.4 การทดสอบสมมติฐานที่ 4 “ปัญหาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ของผู้จัดการศึกษา แตกต่างกัน” สถิติที่ใช้ หาค่าเปรียบเทียบคือ การทดสอบค่าที (t-test)

2.5 การทดสอบสมมติฐานที่ 5 “ปัญหาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ ของผู้จัดการศึกษา แตกต่างกัน” สถิติที่ใช้ หาค่าเปรียบเทียบคือ การทดสอบค่าที (t-test)

2.6 การทดสอบสมมติฐานที่ 6 “ปัญหาการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ของผู้จัดการศึกษา แตกต่างกัน” สถิติที่ใช้ หาค่าเปรียบเทียบคือ การทดสอบค่าที (t-test)

3. วิเคราะห์แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในจังหวัดชลบุรี สถิติที่ใช้ คือ การหาค่าความถี่ และร้อยละ